

بررسی نقش میزان تاثیر احساس امنیت اجتماعی در توسعه فرهنگی مناطق شهری (بندرعباس)

امیر هوشنگ استیری^۱ و جلیل عزیزی^{۲*}

۱ گروه علوم اجتماعی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

۲ گروه علوم اجتماعی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

* (نویسنده مسؤل)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میزان تاثیر احساس امنیت اجتماعی در توسعه فرهنگی مناطق شهری (بندرعباس) انجام شد. طرح پژوهش در این مطالعه، آزمایشی از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری در این مطالعه شامل: شهروندان شهر بندرعباس که تعداد آنها بر اساس آخرین سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰ برابر با غالب بر ۴۴۹ هزار نفر می باشد. که با کمک جدول مورگان و کرجسی تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان حجم نمونه پژوهش حاضر انتخاب گردید. نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای انجام شد. پرسشنامه های پژوهش محقق ساخته بود. و نتایج با نرم افزار SPSS محاسبه و فرضیه های پژوهش با استفاده از آزمون های پیرسون و رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. نتایج نشان داد که احساس امنیت جانی، مالی، عاطفی و شغلی با توسعه فرهنگی در سطح های متفاوتی رابطه ی مثبت و معنادار با هم دارند.

واژه های کلیدی: احساس امنیت اجتماعی، توسعه فرهنگی، بندرعباس.

۱ - مقدمه

بعد از نیازهای اولیه زندگی، احساس امنیت مهم‌ترین نیازی است که انسان‌ها در همه جوامع از گذشته تا حال به دنبال آن بوده‌اند. احساسی که جامعه‌شناسان، پررنگ بودن آن در هر جامعه‌ای را یکی از شاخص‌های سلامت اجتماعی آن جامعه و ملاک‌های تعیین‌کننده سلامت روحی و روانی افراد آن برمی‌شمارند. احساس امنیت را حتی از وجود آن برای شهروندان یک جامعه ضروری‌تر می‌داند. میزان شیوع آسیب‌های اجتماعی، غفلت دستگاه‌های مسئول از برنامه‌ریزی برای گذران اوقات فراغت جوانان، بهره‌مندی افراد از رفاه اجتماعی و اقتصادی و فقر و حاشیه‌نشینی و ضعف فرهنگی از مهم‌ترین ملاک‌های تاثیرگذار در احساس امنیت یا نبود آن در هر جامعه‌ای است. امروزه امنیت اجتماعی به عنوان بخشی از شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. بی‌تردید زمانی که روح و جسم مردمان در آسودگی و آرامش باشد تمام قوای ذهنی و جسمی آنها معطوف به خودشکوفایی مادی و معنوی می‌گردد (نعمتی و همکاران، ۱۳۹۴).

در یک جامعه مبتنی بر نظام اجتماعی سازمان یافته، امنیت تحقق می‌یابد. به طوری که جامعه بدون نظم اجتماعی، فاقد امنیت خواهد بود و فقدان امنیت هم، حاکی از عدم وجود نظام اجتماعی مقتدر و مسلط بر اوضاع جامعه است. از این رو می‌توان گفت که اگر امنیت در جامعه نباشد، بدون تردید انسان‌ها نمی‌توانند نمودار آینده خود را براساس گذشته خویش ترسیم کنند و بالطبع رشد و توسعه هم امکان پذیر نمی‌گردد. پیش شرط رشد جوامع و خود شکوفایی آنها بر سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی بوده و این دو نیازمند امنیت، احساس امنیت و ایمنی است. باگسترش روزافزون شهرنشینی و توسعه کلان شهرها، به ویژه در دهه‌های اخیر، پدیده‌های چون صنعتی شدن، تراکم جمعیت، فشار ترافیک، از میان رفتن حس همسایگی و کاهش روابط خویشاوندی، کاهش اعتماد اجتماعی، مهاجرت و حاشیه‌نشینی افزایش یافته است و ناامنی و آسیب‌های اجتماعی در شهرها بیشتر مورد توجه قرار گرفته است (صالحی مرزبجرائی، ۱۳۸۴).

از نظر دورکیم احساس امنیت زمانی در جامعه وجود دارد که همبستگی اجتماعی یا وجدان اجتماعی وجود داشته باشد و افراد جامعه خود را مقید به رعایت حقوق دیگران می‌دانند. لازم به ذکر است، که دورکیم قواعد حقوقی را برای ایجاد همبستگی اجتماعی نیز ضروری دانسته است و کنترل‌های رسمی را شرط لازم و التزام‌های اخلاقی را شرط کافی برای انتظام اجتماعی می‌داند (نویدنیان، ۱۳۸۸).

در فرهنگ دهخدا امنیت در لغت به معنای بی‌خوفی و امن، بی‌بیمایی و ایمنی، ایمن شده و در امان بودن است. تعاریف موجود در فرهنگ لغات، درباره مفهوم کلی امنیت، بر احساس آزادی از ترس یا احساس ایمنی که ناظر بر امنیت مادی و روانی است، تأکید دارند (ماندل، ۱۳۷۹).

امنیت از نیازها و انگیزه‌های اساسی انسان به شمار می‌رود، به طوری که با زوال آن آرامش خاطر انسان از بین می‌رود و تشویش، اضطراب و ناآرامی جای آن را می‌گیرد و مرتفع شدن بسیاری از نیازهای آدمی در گرو تأمین امنیت است، به طوری که آبراهام مازلو نیز در سلسله مراتب نیازها، احساس امنیت را بلافاصله پس از ارضای نیازهای اولیه قرار می‌دهد (کاهه، ۱۳۸۴).

تعریف اولیه فرهنگ عبارت است از کل پیچیده‌ای شامل دانش، باور، هنر، اخلاقیات، قانون، رسوم و دیگر قابلیت‌ها و عاداتی که انسان به عنوان یک عضو جامعه به دست آورده است. صاحب‌نظران بعدی بیش از ۳۰۰ تعریف را برای فرهنگ شناسایی کرده‌اند. در بیشتر این تعاریف به فرهنگ به عنوان سرمایه و دارایی‌های اجتماعی نظر دارند (اینکلز و لوینسون، ۱۹۶۹).

فرهنگ‌ها را می‌توان آموخت و آن را کسب کرد. فرهنگ می‌تواند بازتاب الگوهای فکری، نحوه ابراز احساسات، اعمال (هریس، ۱۹۸۷) عکس العمل‌ها (کلاک‌هان، ۲: ۱۹۵۱: ۸۶) ارزش‌ها و ایده‌ها و دیگر نظام‌های معنی دار نمادین (کروبر و پارسونز، ۴: ۱۹۵۸) باشد، ایده اصلی این است که فرهنگ مفهومی انتزاعی دارد و برگرفته از رفتار عینی و ملموس است؛ اساساً فرهنگ با

1 - Inkeles, A. & D. Levinson

2 - Harris

3 - Kluckhohn

4 - Kroeber, A.L. & T. Parsons

نمادها انتقال می‌یابد این نمادها ترکیبی از دستاوردهای شخصی گروه‌های انسانی شامل مظاهر موجود در قالب مصنوعات است (کلاک هان، ۱۹۵۱).

فرهنگ‌ها در طول زمان تغییر می‌کنند؛ اگر توانایی یک طبقه‌بندی در تحلیل تغییرات بالا باشد، به محققان این امکان را می‌دهد تا تغییرات نگرشی، ارزشی و هنجاری سازمان را توصیف، تبیین و پیش‌بینی کنند؛ بنابراین هر چه طبقه‌بندی در تبیین و توضیح تغییرات فرهنگی منعطف‌تر باشد، پیشرفته‌تر ارزیابی می‌شود. لذا هر چه مناسبات بشری توسعه پیدا می‌کند و امکانات ارتباطی و فناوری اطلاعات گسترده‌تر می‌شود، طبعاً اجزای فرهنگ‌ها هم بیشتر می‌شود، تأثیر و تأثرها موجب می‌شود که بر فرهنگ‌ها اجزایی افزوده شود. فرهنگ همانند روح و روان در کالبد جامعه جریان دارد؛ چند لایه است و نه یک سطح که سطوح گوناگونی دارد (رشاد، ۱۳۸۵).

مفهوم دیگری که در بحث از توسعه مطرح می‌شود توسعه فرهنگی است. این مفهوم از اوایل دهه ۱۹۸۰ به بعد از طرف یونسکو در مباحث توسعه مطرح شده و از مفاهیمی است که نسبت به سایر بخش‌های توسعه از ابعاد و بار ارزشی بیش‌تری برخوردار است و تأکید بیش‌تری بر نیازهای غیر مادی افراد جامعه دارد. «بنابراین، فرآیندی است که در طی آن با ایجاد تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی، ارزشی و گرایشی انسان‌ها، قابلیت‌ها و باورها، شخصیت ویژه‌ای را در آن‌ها به وجود می‌آورد، که حاصل این باورها و قابلیت‌ها، رفتارهای کنش‌های خاصی است که مناسب توسعه می‌باشد (ازکیا و غفاری، ۱۳۸۴). لذا در راستای پژوهش این مسئله بیان می‌شود که آیا احساس امنیت اجتماعی در توسعه فرهنگی مناطق شهری (بندر عباس) تأثیر گذار می‌باشد؟

پیشینه تحقیق

قاسمی و محمدی (۱۳۹۲)، به بررسی میزان احساس امنیت و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در بین شهروندان ۱۵ تا ۴۴ ساله شهرکرد پرداختند. نتایج یافته‌ها حاکی از آن است که عوامل مؤثر بر امنیت شهروندان سن، جنس، رضایت اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی است و متغیرهای منشأ اجتماعی، اعتماد اجتماعی و آگاهی اجتماعی هیچ‌گونه رابطه معناداری با میانگین احساس امنیت نشان نداده است.

بابایی فرد (۱۳۸۹)، طی تحقیقی رابطه بین توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی، با استفاده از روش تحلیل ثانویه داده‌ها، مورد بررسی قرار داده است. این پژوهش نشان می‌دهد که توسعه فرهنگی در ایران با موانع متعددی همچون آسیب‌های هویتی و فرهنگی، فقدان روحیه فردگرایی، در معنای اصالت فردیت، فقدان شرایط تکثر فکری و فرهنگی و ضعف سرمایه فکری و فرهنگی، مواجه است. مسلماً چنین پدیده‌های می‌تواند نقش اساسی در عدم توسعه اجتماعی داشته باشد. نتایج: فرض اساسی این پژوهش این است که فرهنگ یک متغیر بسیار مهم در دگرگونی‌های اجتماعی است؛ در نتیجه، تحقق توسعه فرهنگی پیش شرط بنیادی توسعه اجتماعی است. دیدگاه‌های نظری و یافته‌های پژوهش‌های تجربی در ایران، به ویژه پژوهش حاضر، نیز این قضیه را مورد تأیید قرار داده‌اند.

جکسون سانشین^۵ (۲۰۰۷)، در مورد احساس ناامنی بیان کرد داده‌های حاصل از پیمایش درباره جرایم محلی نشان داده است که پاسخ دهندگانی که دیدگاه اقتدارگرایانه تری درباره قانون و نظم دارند، و هم چنین آن‌ها نسبت به انحراف دراز مدت جامعه نگران هستند، احتمالاً بیشتر از سایرین، بی‌نظمی در محیط را درک می‌کنند. هم چنین بیشتر احتمال دارد که آن‌ها این نشانه‌های فیزیکی را به مشکلات مربوط به اجتماع و نسجام اجتماعی و هم چنین به کیفیت رو به زوال پیوندهای اجتماعی و کنترل اجتماعی غیررسمی ربط دهند.

فرضیه‌های تحقیق

۱. بین میزان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

۲. بین میزان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.
۳. بین میزان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.
۴. بین میزان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

روش تحقیق

در این پژوهش به منظور نمونه گیری از جمعیت آماری تحقیق، از شیوه نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای استفاده شده است. اطلاعات مورد نیاز با استفاده از روش مصاحبه و با پرسشنامه جمع آوری میگردد. پرسشنامه مورد استفاده در این پژوهش از لحاظ ساختاری به صورت دو بخشی می باشد. بخش اول پرسشنامه دارای سوالاتی در مورد جمعیت شناختی طراحی شده است. بخش دوم پرسشنامه ی دارای ۳۰ سوال با پاسخ هایی با طیف لیکرت (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم)، جهت سنجش مولفه های احساس امنیت اجتماعی (امنیت جانی، مالی، عاطفی و شغلی) به عنوان متغیر مستقل و توسعه فرهنگی به عنوان متغیر وابسته طراحی شده است. در پژوهش حاضر برای اطمینان از روایی پرسشنامه محقق ساخته ضمن استفاده از نظرات اساتید، کارشناسان و صاحب نظران محترم در این زمینه، تلاش گردیده تا اصول تهیه این نوع پرسشنامه ها رعایت شده و پرسشنامه معرف تمام حیثه ها و عوامل، مفاهیم و رفتارهایی باشد که الگو به وسیله آنها مفهوم مورد نظر را اندازه گیری می نماید. به عبارتی تلاش گردیده تا سئوالات پرسشنامه شامل همه مباحثی باشد که در مورد تاثیر احساس امنیت بر توسعه ی فرهنگی مطرح گردید. در این پژوهش جهت برآورد پایایی پرسشنامه محقق ساخته از روش همسانی درونی استفاده شده است. در این تحقیق از میان روش های موجود برای تعیین همسانی درونی از روش ضریب آلفا یا ضریب آلفای کرونباخ استفاده می شود. بر اساس تحلیل انجام شده بوسیله نرم افزار SPSS آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۹۶۱ می باشد که ضریب بسیار خوبی را نشان می دهد. این ضریب بیان می کند که اجزاء پرسشنامه از همسانی دورنی عالی برخوردار می باشند. جامعه آماری در این مطالعه شامل: شهروندان شهر بندرعباس که تعداد آنها بر اساس آخرین سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰ برابر با غالب بر ۴۴۹ هزار نفر بوده است. برای برآورد حجم نمونه از جدول مورگان استفاده می کنیم. این جدول حداکثر تعداد نمونه را می دهد. که با کمک جدول مورگان و کرجسی تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان حجم نمونه پژوهش حاضر انتخاب گردید. نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای انجام شد.

یافته های تحقیق

بررسی مشخصات عمومی پاسخگویان

از این رو در ادامه به بررسی ویژگی های جمعیت شناختی نمونه آماری پرداخته می شود. در ابتدا به مشخصات عمومی پاسخگویان پرداخته می شود و در ادامه به نظر پاسخگویان در ارتباط با هر یک از سؤالات پرداخته می شود. بررسی اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه ها، فراوانی آزمودنی ها بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل پاسخگویان مطابق جدول ۱، است:

جدول ۱: نگاره فراوانی شهروندان بر حسب جنس و تاهل

تاهل		جنسیت		
متاهل	مجرد	زن	مرد	متغیر
۳۴۸	۳۶	۲۰۴	۱۸۰	فراوانی
۹۰/۶۳	۹/۳۸	۴۶/۸۸	۵۳/۱۳	درصد

همانطور که در جدول ۱، مشاهده می شود بیشترین فراوانی یعنی معادل ۵۳/۱۳ درصد جامعه نمونه مرد و ۴۶/۸۸ درصد جامعه نمونه زن می باشند. بیشترین فراوانی یعنی معادل ۹۰/۶۳ درصد جامعه نمونه متاهل و ۹/۳۸ درصد جامعه نمونه مجرد می باشند.

بررسی اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه ها، فراوانی آزمودنی ها بر اساس سطح تحصیلات و نوع استخدام پاسخگویان مطابق جدول ۲ است:

جدول ۲: نگاره فراوانی شهروندان بر حسب سطح تحصیلات و نوع کسب و کار

متغیر	سطح تحصیلات							نوع کسب و کار
	دیپلم و پایین تر	فوق دیپلم	کارشناسی	کارشناسی ارشد و بالاتر	دولتی	خصوصی	آزاد	
فراوانی	۱۸۱	۷۵	۹۶	۳۲	۶۳	۱۰۶	۹۶	۱۱۹
درصد	۴۷/۱۴	۱۹/۵۳	۲۵	۸/۳۳	۱۶/۴۱	۲۷/۶۰	۲۵	۳۰/۹۹

همانطور که در جدول ۲، مشاهده می شود بیشترین فراوانی یعنی معادل ۴۷/۱۴ درصد جامعه نمونه دارای تحصیلات دیپلم و پایین تر و کمترین تعداد با ۸/۳۳ درصد جامعه نمونه دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر می باشند. و بیشترین فراوانی یعنی معادل ۳۰/۹۹ درصد جامعه نمونه در سایر زمینه ها به کسب و کار مشغول هستند و کمترین تعداد با ۱۶/۴۱ درصد جامعه نمونه دارای شغل دولتی می باشند.

آمار استنباطی

آزمون فرضیه ها

در آزمون فرضیه ها یا آزمون معناداری، پژوهشگر، فرضیه صفر را رد یا قبول می کند. یعنی اینکه اگر H_0 پذیرفته شود، فرض می شود که H_1 رد شده است و اگر H_0 رد شود H_1 پذیرفته شود. برای تعیین معناداری آماری یک مطالعه پژوهشی، پژوهشگر باید سطح احتمالی یا سطح معناداری آن را تعیین کند؛ تا فرضیه صفر در مقابل آن آزموده شود. اگر نتایج مطالعه احتمالی، کمتر از این سطح را نشان دهد، پژوهشگر می تواند فرضیه صفر را رد کند. هرگاه اثبات نتیجه ی پژوهش احتمال بالایی داشته باشد، پژوهشگر باید فرضیه صفر را تأیید کند؛ در حقیقت، از آنجا که فرضیه صفر، عموماً بیان نمی شود، قبول یا رد، در فرضیه "پژوهش" به کار بسته می شود، نه در فرضیه صفر (دلاور، ۱۳۸۷).

به منظور تدوین فرضیه های پژوهش، پژوهشگر هم از قیاس و هم از استقرا استفاده می کند. بنابراین برای تنظیم فرضیه دو منبع بالقوه وجود دارد:

الف) تئوری های کلی و کامل و جامع موجود؛ این فرضیه ها با استفاده از یک رشته قیاس های معین منجر به پیش بینی هایی می شود که در صورت شرایط معین، نتایج مشخصی به دست خواهد آمد.

ب) نتایج پژوهش های انجام شده پیشین؛ هدف این فرضیه ها استقرا رابطه بین دو یا چند متغیر در زمان حال است (حیدرعلی، ۱۳۸۷).

تست نرمالیت

برای اجرای روشهای آماری و محاسبه آمار، آزمون مناسب و استنتاج منطقی درباره فرضیه های پژوهش؛ مهمترین عمل، قبل از هر اقدامی انتخاب روش آماری مناسب برای پژوهش است. برای استفاده از تکنیک های آماری ابتدا باید مشخص شود که

داده های جمع آوری شده از توزیع نرمال برخوردار است یا خیر؟ زیرا در صورت نرمال بودن توزیع داده های جمع آوری شده برای آزمون فرضیه ها می توان از آزمون های پارامتریک استفاده نمود در صورت غیر نرمال بودن از آزمون های ناپارامتریک استفاده کرد. برای این منظور در این پژوهش از آزمون معتبر کلموگروف-اسمیرنف برای بررسی فرض نرمال بودن داده های پژوهش استفاده شده است. این آزمون باتوجه به فرضیات زیر به بررسی نرمال بودن داده می پردازد.

H_0 : داده ها دارای توزیع نرمال هستند.

H_1 : داده ها دارای توزیع نرمال نیستند.

جدول ۳: تست نرمالیت

عامل	سطح معناداری	مقدار خطا	تایید فرضیه	نتیجه
احساس امنیت جانی	۰/۴۵۸	۰,۰۵	H_0	نرمال است
احساس امنیت مالی	۰/۱۲۰	۰,۰۵	H_0	نرمال است
احساس امنیت عاطفی	۰/۲۴۱	۰,۰۵	H_0	نرمال است
احساس امنیت شغلی	۰/۳۲۶	۰,۰۵	H_0	نرمال است
توسعه فرهنگی	۰/۱۵۲	۰,۰۵	H_0	نرمال است

با توجه به جدول ۳، متغیرها دارای توزیع نرمال هستند و می توان برای بررسی آن ها از آزمون های پارامتریک استفاده کرد. برای محاسبه همبستگی بین کلیه متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. ضریب همبستگی شدت رابطه و همچنین نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می دهد. این ضریب بین ۱ تا -۱ می باشد و در صورت عدم وجود رابطه بین دو متغیر برابر صفر می باشد.

آزمون فرضیه های پژوهش

فرضیه اول

بین میزان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

H_0 : میان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد.

H_1 : میان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۴: آزمون رابطه احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی

متغیرها	مستقل	احساس امنیت جانی
	وابسته	توسعه فرهنگی
آزمون	پیرسون	
میزان	۰/۳۹۸	
سطح معناداری	۰/۰۰۱	
تعداد	۳۸۴	

برای آزمون این فرضیه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است، نتایج بدست آمده از جدول ۴ به این شرح توضیح داده می شود: بین احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه همبستگی معناداری وجود دارد، چرا که سطح معناداری بدست آمده کمتر از ۰,۰۱ است، در نتیجه در سطح ۹۹ درصد رابطه معناداری میان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی وجود دارد. شدت همبستگی بین دو متغیر در سطح متوسطی قرار دارد. بنابراین این فرضیه پژوهش مورد تایید

قرار می گیرد، به این مفهوم که تغییرات در درستکاری باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) خواهد شد. جهت بررسی میزان تاثیر، پردازش مدل رگرسیون مورد تحلیل قرار خواهد گرفت که در ادامه به آن پرداخته شده است. فرضیه دوم

بین میزان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

H₀: میان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود ندارد.

H₁: میان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۵: آزمون رابطه میان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی

متغیرها	مستقل وابسته	احساس امنیت مالی توسعه فرهنگی
آزمون	پیرسون	
میزان	۰,۳۰۱	
سطح معناداری	۰,۰۰۱	
تعداد	۳۸۴	

برای آزمون این سوال از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است، نتایج بدست آمده از جدول ۵ به این شرح توضیح داده می شود: بین احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی رابطه همبستگی معناداری وجود دارد، چرا که سطح معناداری بدست آمده کمتر از ۰,۰۰۱ است، در نتیجه در سطح ۹۹ درصد رابطه معناداری میان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی وجود دارد. شدت همبستگی بین دو متغیر در سطح متوسطی قرار دارد. بنابراین این سوال پژوهش مورد تایید قرار می گیرد، به این مفهوم که تغییرات احساس امنیت مالی باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) خواهد شد. جهت بررسی میزان تاثیر، پردازش مدل رگرسیون مورد تحلیل قرار خواهد گرفت که در ادامه به آن پرداخته شده است.

فرضیه سوم

بین میزان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

H₀: میان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه معناداری وجود ندارد.

H₁: میان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶: آزمون رابطه احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی

متغیرها	مستقل وابسته	احساس امنیت عاطفی توسعه فرهنگی
آزمون	پیرسون	
میزان	۰/۲۲۹	
سطح معناداری	۰/۰۰۱	
تعداد	۳۸۴	

برای آزمون این سوال از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است، نتایج بدست آمده از جدول ۶ به این شرح توضیح داده می شود: بین احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه همبستگی معناداری وجود دارد، چرا که سطح معناداری

بدست آمده کمتر از ۰,۰۱ است، در نتیجه در سطح ۹۹ درصد رابطه معنا داری میان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی وجود دارد. شدت همبستگی بین دو متغیر در سطح ضعیفی قرار دارد. بنابراین این سوال پژوهش مورد تایید قرار می گیرد، به این مفهوم که احساس امنیت عاطفی باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه ی فرهنگی) خواهد شد. جهت بررسی میزان تاثیر، پردازش مدل رگرسیون مورد تحلیل قرار خواهد گرفت که در ادامه به آن پرداخته شده است. فرضیه چهارم

بین میزان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه وجود دارد.

H₀: میان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه معناداری وجود ندارد.

H₁: میان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۷: آزمون رابطه احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی

متغیرها	مستقل	احساس امنیت شغلی
	وابسته	توسعه فرهنگی
آزمون	پیرسون	
میزان	۰/۴۰۲	
سطح معناداری	۰/۰۰۰	
تعداد	۳۸۳	

برای آزمون این سوال از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است، نتایج بدست آمده از جدول ۷ به این شرح توضیح داده می شود: بین احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه همبستگی معناداری وجود دارد، چرا که سطح معناداری بدست آمده کمتر از ۰,۰۰۱ است، در نتیجه در سطح ۹۹ درصد رابطه معنا داری میان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی وجود دارد. شدت همبستگی بین دو متغیر در سطح متوسطی قرار دارد. بنابراین این سوال پژوهش مورد تایید قرار می گیرد، به این مفهوم که تغییرات در احساس امنیت شغلی باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) خواهد شد. جهت بررسی میزان تاثیر، پردازش مدل رگرسیون مورد تحلیل قرار خواهد گرفت که در ادامه به آن پرداخته شده است. پردازش مدل رگرسیون

جدول ۸: جدول تست دوربین واتسون

مقدار تست دوربین واتسون	مدل
۱,۵۸۰	

با توجه به جدول ۸، آماره تست دوربین- واتسون باید در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار گیرد. در اینجا این مقدار ۱,۵۸۰ می باشد، بنابراین فرض استقلال خطاها رد نشده و می توان از آزمون رگرسیون استفاده کرد.

جدول ۹: جدول متغیرهای وارد و خارج شده

مدل	متغیرهای وارد شده	متغیرهای خارج شده	روش رگرسیون
اول	متغیرهای مستقل فوق	-	ENTER

با توجه به جدول ۹، در مدل فوق تمام متغیرهای مد نظر بصورت یکجا، بدون ترتیب مشخص و یا بلوک بندی خاصی به مدل وارد شده و در معرض آنالیز قرار گرفته اند.

جدول ۱۰: جدول برآورد خلاصه مدل رگرسیونی

مدل	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تبیین	ضریب تبیین تعدیل یافته
اول	۰,۵۷۴	۰,۳۲۹	۰,۳۱۵

جدول ۱۰ به روابط بین احساس امنیت اجتماعی با توسعه ی فرهنگی دلالت دارد. در این جدول ضریب همبستگی چندگانه متغیرهای مستقل با متغیر توسعه ی فرهنگی معادل با ۰,۵۷۴ می باشد. ضریب تبیین (تأثیر و پیش بینی) متغیرهای مستقل معادل با ۰,۳۲۹ است و ضریب تبیین تعدیل یافته (که مبتنی بر درجه آزادی متغیرها) می باشد معادل با ۰,۳۱۵ است. به عبارت دیگر میزان تغییرات توسعه ی فرهنگی براساس تاثیرات متغیرهای فوق معادل با ۰,۳۲۹ است، که با احتساب دقیق درجه آزادی هر متغیر ۰,۳۱۵ می باشد (این مقدار، ضریب تقریباً متوسط است و مبین کارآیی نسبی مدل است).

جدول ۱۱: جدول تحلیل آنوا و تعیین سطح معنی داری مدل

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	P-Value
تبیین شده (رگرسیون)	۶۱۰۴,۷۸۴	۴	۱۲۲۰,۹۵۷	۲۳,۷۶۳	۰/۰۰۰
پس مانده	۱۲۴۳۴,۱۸۰	۱۹۱	۵۱,۳۸۱		
کل	۱۸۵۳۸,۹۶۴	۱۹۵			

با توجه به جدول ۱۱ و مقادیر آماره F و همچنین سطح خطای مشاهده شده ($P\text{-Value} < 0/05$) نتیجه می گیریم که وجود رابطه در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار است. یعنی بین مجموع متغیرهای مستقل با توسعه فرهنگی رابطه معنی داری وجود دارد. بنابراین فرضیه صفر رد می شود و فرضیه محقق مورد تایید واقع می شود.

جدول ۱۲: جدول ضرایب وزنی رگرسیونی

عوامل مدل	B غیر استاندارد	B استاندارد	مقدار t	P-Value
ضریب ثابت	۴۴,۹۶۹	-	۱۵,۹۸۵	۰,۰۰۰
امنیت جانی	۰,۱۵۹	۰,۴۳۰	۰,۶۸۰	۰,۰۰۷
امنیت مالی	۱,۴۷۸	۰,۴۳۴	۶,۴۱۶	۰,۰۰۰
امنیت عاطفی	۰,۵۳۱	۰,۱۶۸	۲,۱۰۵	۰,۰۳۶
امنیت شغلی	۱,۲۰۵	۰,۵۴۰	۶,۴۹۹	۰,۰۰۰

با توجه به جدول ۱۲، همانطوریکه مشاهده می شود: مقدار ضرایب وزنی هر یک از متغیرها بر روی متغیر وابسته (بتاها) به تفکیک استاندارد شده و غیر استاندارد شده، مقدار آزمون t، سطح خطای مشاهده شده هر متغیر با متغیر وابسته منظور شده است. لذا با توجه به این ضرایب می توان اظهار داشت که مقدار تاثیر هر یک از متغیرهای مستقل «امنیت جانی، مالی، عاطفی و شغلی» را می توان به ازای یک واحد تغییر در متغیر وابسته پیش بینی نمود.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در این پژوهش که بررسی نقش میزان تاثیر احساس امنیت اجتماعی در توسعه فرهنگی مناطق شهری (بندر عباس) بود. روش تحقیق حاضر بر حسب هدف کاربردی و بر حسب شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع پیمایشی همبستگی جامعه آماری مورد نظر در این پژوهش، شهروندان مناطق شهری بندرعباس بود. که نتایج تجزیه تحلیل داده‌ها به طور خلاصه بیان می‌شود.

۱- میان احساس امنیت جانی و توسعه فرهنگی رابطه معناداری وجود دارد.

نتایج آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر بالا رابطه معناداری وجود دارد (سطح معناداری پایین تر از ۰/۰۵ است). بنابراین فرضیه صفر رد می‌شود و فرضیه محقق پذیرفته می‌شود. همبستگی بین متغیر مستقل و متغیر وابسته برابر با ۰,۳۹۸ است. ضریب تعیین ۰,۱۵۹ بدست آمده و این مقدار نشان می‌دهد که ۱۵۹ درصد از تغییرات توسعه فرهنگی به امنیت جانی مربوط می‌شود. از آنجا که این مقدار درجه آزادی را در نظر نمی‌گیرد لذا از ضریب تعیین تعدیل شده برای این منظور استفاده می‌شود که آن هم در این آزمون برابر ۰,۱۵۳ درصد است. نتایج آزمون ضرایب تاثیر مربوط به ضرایب رگرسیون نیز تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را تایید می‌کند.

۲- میان احساس امنیت مالی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نتایج آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر بالا رابطه معناداری وجود دارد (سطح معناداری پایین تر از ۰/۰۵ است). بنابراین فرضیه صفر رد می‌شود و فرضیه محقق پذیرفته می‌شود. همبستگی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته برابر با ۰,۳۰۱ است. ضریب تعیین ۰,۱۴۳ بدست آمده و این مقدار نشان می‌دهد که ۱۴۳ درصد از تغییرات توسعه فرهنگی به امنیت مالی مربوط می‌شود. از آنجا که این مقدار درجه آزادی را در نظر نمی‌گیرد لذا از ضریب تعیین تعدیل شده برای این منظور استفاده می‌شود که آن هم در این آزمون برابر ۰,۱۳۷ درصد است. نتایج آزمون ضرایب تاثیر مربوط به ضرایب رگرسیون نیز تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را تایید می‌کند.

۳- میان احساس امنیت عاطفی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نتایج آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر بالا رابطه معناداری وجود دارد (سطح معناداری پایین تر از ۰/۰۵ است). بنابراین فرضیه صفر رد می‌شود و فرضیه محقق پذیرفته می‌شود. همبستگی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته برابر با ۰,۲۲۹ است. ضریب تعیین ۰,۰۵۲ بدست آمده و این مقدار نشان می‌دهد که ۵۲ درصد از توسعه فرهنگی به امنیت عاطفی مربوط می‌شود. از آنجا که این مقدار درجه آزادی را در نظر نمی‌گیرد لذا از ضریب تعیین تعدیل شده برای این منظور استفاده می‌شود که آن هم در این آزمون برابر ۰,۵۰ درصد است. نتایج آزمون ضرایب تاثیر مربوط به ضرایب رگرسیون نیز تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را تایید می‌کند.

۴- میان احساس امنیت شغلی و توسعه فرهنگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نتایج آزمون نشان می‌دهد که بین دو متغیر بالا رابطه معناداری وجود دارد (سطح معناداری پایین تر از ۰/۰۵ است). بنابراین فرضیه صفر رد می‌شود و فرضیه محقق پذیرفته می‌شود. همبستگی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته برابر با ۰,۴۰۲ است. ضریب تعیین ۰,۱۶۲ بدست آمده و این مقدار نشان می‌دهد که ۱۶ درصد از توسعه فرهنگی به امنیت شغلی مربوط می‌شود. از آنجا که این مقدار درجه آزادی را در نظر نمی‌گیرد لذا از ضریب تعیین تعدیل شده برای این منظور استفاده می‌شود که آن هم در این آزمون برابر ۱۵ درصد است. نتایج آزمون ضرایب تاثیر مربوط به ضرایب رگرسیون نیز تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته را تایید می‌کند.

مرور تحقیقات و مبانی نظری تحقیق حاضر حاکی از آن است که احساس امنیت یک عنصر و مؤلفه مهم در ارتباط با توسعه فرهنگی می‌باشد. لذا پیشنهاد می‌شود:

برای بهبود احساس امنیت و شاخصای توسعه فرهنگی، کاهش پراکندگی توسعه فرهنگی، با تغییر دادن اولویت‌های تخصیص منابع فرهنگی و امکانات و زیرساخت‌ها به نفع شهرستانهای محروم استان و با توسعه فرهنگی پایین تر، افزایش نرخ

باسوادی، گسترش آموزش عالی و تمرکززدایی از شهرمسلط بندرعباس، توجه به زیرساخت های فرهنگی، همچون کتابخانه، تأسیسات و تجهیزات آموزشی، توجه به انتشار روزنامه های محلی، نشریات ادواری، افزایش مرکز نشر و توسعه تولید برنامه های صدا و سیما و رفع احساس ناامنی توصیه می شود.

منابع

۱. ازکیا، مصطفی و غفاری، غلامرضا (۱۳۸۴). جامعه‌شناسی توسعه، تهران: انتشارات کیهان.
۲. بابایی فرد، اسدالله، (۱۳۸۹)، توسعه فرهنگی و توسعه اجتماعی در ایران، فصلنامه علمی- پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳۷.
۳. صالحی مرزيجرانی، زهرا (۱۳۸۴). آسیب شناسی شهرنشینی در ایران امروز، مجله اطلاعات سیاسی، اقتصادی، شماره ۲۱۱-۲۱۲، تهران.
۴. فکوهی، ناصر (۱۳۷۹). در آمدی بر انسان شناسی، نشر نی، تهران.
۵. قاسمی، راضیه و محمدی، اصغر (۱۳۹۲). بررسی میزان احساس امنیت و عوامل اجتماعی موثر بر آن در بین شهروندان ۱۵ تا ۴۴ ساله شهرکرد، فصلنامه دانش انتظامی چهارمحل و بختیاری، سال اول، شماره ۲، صص ۳۷-۲۱.
۶. کاهه، احمد (۱۳۸۴). مجموعه مقالات همایش امنیت اجتماعی، جلد ۱، تهران: انتشارات گلپونه.
۷. ماندل، رابرت (۱۳۷۹). چهره متغیر امنیت ملی، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۸. نعمتی، زهرا؛ صبوری، رباب و علیزاده اقدم، فیروزه (۱۳۹۴). بررسی عوامل مرتبط با میزان احساس امنیت اجتماعی زنان در محیط کار (مطالعه موردی: شهرستان سراب)، فصلنامه دانش انتظامی آذربایجان شرقی، دوره پنجم، شماره ۱۷، صص ۶۸-۴۵.
۹. نویدنیا، منیژه. (۱۳۸۸). امنیت اجتماعی. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
10. Inkeles, A. & Levinson, D.J. (1969) 'National character: The study of modal personality and sociocultural systems', The handbook of social psychology, vol. 4, pp. 418-506.
11. Jackson, J and Sunshine, J. (2007), 'Public Confidence in Policing: A Neo- Durkheimian Perspective', British Journal of Criminology, 47: 214-33.
12. Kluckhohn, D. (1951.a). The Study of Culture. In: D. Lerner & H.D. Lasswell (Eds). The Policy Science. Stanford. University Press.